

หัวข้อวิทยานิพนธ์	เหตุทำให้คดีอาญาขอมความได้ : ศึกษากรณีความผิดบางฐานระหว่างสามีภริยา
ชื่อผู้เขียน	พชรพร หงษ์สุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อุทัย อาทิวะช
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา หลักการ และแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการบัญญัติความผิดอันขอมความได้ในกรณีที่น่าความสัมพันธ์ระหว่างสามี ภริยาเป็นเหตุในการบัญญัติ เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับเรื่องครอบครัวเป็นอย่างมาก และในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดอาญาระหว่างสามีภริยากันมากขึ้น ซึ่งหากปล่อยให้มีการดำเนินคดีที่ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นสามีหรือภริยาจนถึงชั้นศาล ก็จะเป็นการซ้ำเติมผู้กระทำความผิดและบุคคลในครอบครัวนั้นๆ มากขึ้น อาจส่งผลถึงความมั่นคงใน สถานภาพของครอบครัว อาจทำให้ครอบครัวแตกแยก ส่งผลกระทบถึงสถานภาพของบุตร ทำให้ บุตรหลานกลายเป็นเด็กมีปัญหา ขาดคนดูแล ขาดความรักความอบอุ่น อาจติดการพนันหรือติดยา เสพติด ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่อาจนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมได้ โดยปัญหาระหว่างบุคคลใน ครอบครัวนั้นก็เหมือนจุดเริ่มต้นของปัญหาสังคมด้านต่างๆ เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรก ของชีวิตเด็กและเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มปริมาณคดีให้แก่ศาล ทางอ้อมด้วย ส่งผลให้คดีกรงโรงรศาลมากขึ้นโดยไม่จำเป็น ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อ กระบวนการยุติธรรมของไทย ฉะนั้น การที่รัฐจะกำหนดให้ความผิดอาญาฐานใดฐาน หนึ่งเป็นความผิดอันขอมความได้นั้น อันดับแรกจะต้องพิจารณาปัจจัยพื้นฐานในการกำหนดให้ ความผิดอาญาฐานใดฐานหนึ่งเป็นความผิดอันขอมความได้เสียก่อนว่าความผิดอาญานั้นๆ มี ปัจจัยตรงตามหลักเกณฑ์หรือไม่ กล่าวคือ ความผิดฐานนั้นๆ มีความเป็นอาชญากรรมสูงหรือไม่ ความผิดฐานนั้นๆ กระทบต่อชีวิตส่วนบุคคลมากน้อยเพียงใด และความผิดฐานนั้นๆ เรียกร้องการ

คุ้มครองเหยื่ออาชญากรรมเพียงใด หากความผิดอาญานั้นๆ มีความเป็นอาชญากรรมค่อนข้างน้อย กระทบต่อชีวิตส่วนตัวของบุคคลมากจนไม่สมควรให้มีการดำเนินคดีโดยปราศจากเจตจำนงของผู้เสียหาย และเรียกร้องให้มีการคุ้มครองเหยื่ออาชญากรรมและการดำเนินคดีอาญาจะเป็นการซ้ำเติมผู้เสียหายแล้ว กรณีที่ชอบที่จะกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ และสิ่งที่สำคัญคือจะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณธรรมทางกฎหมายซึ่งถือเป็นสิ่งที่กฎหมายประสงค์จะคุ้มครองเป็นหลักด้วย โดยความผิดอาญาที่จะกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ก็จะต้องเกี่ยวข้องกับคุณธรรมทางกฎหมายที่เป็นส่วนบุคคลเท่านั้น หากความผิดอาญานั้นใดมีลักษณะของคุณธรรมทางกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองประโยชน์ของเอกชน (individualrechtsgut) แล้ว ก็จะต้องพิจารณาต่อไปอีกว่า ผลของการกระทำความผิดนั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่เอกชนหรือสังคมส่วนรวมมากกว่ากัน หากสังคมส่วนรวมได้รับความเสียหายมากกว่า ก็ต้องถือว่ามิผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน แต่หากผลจากการกระทำความผิดดังกล่าวกระทบกระเทือนต่อเอกชนผู้เสียหายโดยตรงมากกว่าความเสียหายที่สังคมได้รับ รัฐก็ต้องปล่อยให้สิทธิของผู้เสียหายที่จะตัดสินใจเองว่าสมควรจะเอาโทษผู้กระทำผิดหรือไม่ ความผิดอาญาในลักษณะนี้ก็สามารถที่จะกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้

ผลจากการศึกษาพบว่า การที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 71 บัญญัติไว้แต่เพียงความผิดเกี่ยวกับทรัพย์เท่านั้นคงจะไม่เพียงพอกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประกอบกับกรณีตามประมวลกฎหมายอาญาน่าจะยังคงมีความผิดอาญาแผ่นดินบางฐานที่อยู่ในวิสัยที่สามารถกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ โดยนำความสัมพันธ์ระหว่างสามภரியามาเป็นเหตุในการบัญญัติความผิดที่ว่ามานี้ได้แก่ ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ตามมาตรา 295 ความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ตามมาตรา 390 และความผิดฐานใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ตามมาตรา 391 ส่วนความผิดฐานข่มขืนใจผู้อื่น ตามมาตรา 309 วรรคแรก และความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวกักขัง ตามมาตรา 310 วรรคแรกนั้น สามารถที่จะนำมาเป็นข้ออ้างในการสนับสนุนให้ความผิดทั้งสามฐานดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้ โดยนำความสัมพันธ์ระหว่างสามภரியามาเป็นเหตุในการบัญญัติ

ผู้เขียนเห็นว่า ควรที่จะกำหนดให้ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ตามมาตรา 295 ความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ตามมาตรา 390 และความผิด

ฐานใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ตามมาตรา 391 ซึ่งปัจจุบันเป็นความผิดอาญาแผ่นดินอยู่นั้นเป็นความผิดอันยอมความได้เสีย เพราะความผิดดังกล่าวมีคุณธรรมทางกฎหมาย คือ ความปลอดภัยของร่างกาย ซึ่งถือเป็นคุณธรรมทางกฎหมายที่เป็นส่วนบุคคลโดยแท้ โดยนำความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยามาเป็นเหตุในการบัญญัติ โดยบัญญัติเพิ่มเติมเข้าไปในประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งสถานภาพความมั่นคงในสถาบันครอบครัว และยังเป็นการลดปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลซึ่งถือว่าเป็นผลพลอยได้อีกทางหนึ่งด้วย

Thesis Title	Causes Rendering the Criminal Offense Compoundable : Cases Studies of some Criminal Offenses between Married Couples
Author	Phatcharaporn Hongsuwan
Thesis Advisor	Dr.Uthai Arthivech
Department	Law
Academic Year	2555

ABSTRACT

This Thesis aims to study in the matter of history, concept and theory relating to legislation on compoundable offences based on relationship between husband and wife. This is because in our society, family institute is a crucial matter; however, as can be seen nowadays, the statistic of criminal offence between husband and wife has been increased. With regard to such fact, if we allow the injured party to prosecute the other party whether such party is husband or wife to the Court, this would aggravate the offender and other members of the family. Also, the said problem might affect the stability of the family and children and might finally break the family apart. This will greatly affect children in such family and might cause them to be a troubled child who lack of love and warmth in the family. Additionally, these children might deviate from the right track and find themselves as a gambler or drug addict. This eventually will be a cause of criminal problems in a society.

The problems between married couples are most likely the beginning of various social problems since the family institute is the first institute in the children's life and the basic institute of every society. Beside, these problems indirectly increase the number of cases presented to the Court without any necessity and this might adversely affect Thai judicial administration. Therefore, in order for the legislators to define any offence as compoundable offence, the first step to be taken by them is to consider whether the offence in question meets the

specific criteria or not. In other words, they have to consider how severe the crime is in its nature, the effect of such crime toward people's life and the level of protection required for victims of such crime.

In case where the criminal offence in question possesses only a few characteristics of true crime and the incrimination of such offence will greatly affect the personal life of the accused so that he or she shall not be prosecuted without a will of the damaged person and in requiring a protection of victim by prosecuting the accused will worsen the situation, it is legitimate to define such offence to be a compoundable offence. In this regard, the important factor that should be taken into account is to which the legal virtue of such offence aims to protect. In general, when one offence is defined as compoundable offence, its legal virtue should be private concern only. When we found that the legal virtue of one criminal offence trends to protect an individual benefit, the next thing to be considered is that to which the result of such offence is more likely to have an effect on, the individual benefit itself or the society benefit as a whole? If the answer is the latter, it shall be deemed that such crime would be an act affecting the public order of general people. On the contrary, if such crime seems to have an effect toward benefit of a specific individual than the general people in the society, the State should lay the power of decision making on the victim's freewill whether to bring a case against such offender or not. A criminal offence that consists of the aforementioned nature could be defined as a compoundable offence.

As a result of this study, the writer opine that the way section 71 of The Criminal Code of Thailand indicate only about the offence against property should not be enough for the situation happened nowadays. In addition, as exhibited in Thai Criminal Code, it should be some criminal offences that can be regulated as compoundable offences considering the relationship between husband and wife. For example, the offence of bodily harm in Section 295, the offence of negligently causes bodily or mental harm in Section 390 and the use of violence not amounting to bodily or mental harm in Section 391. By considering the offence of extortion in the first paragraph of Section 309 and the confinement in the first paragraph of Section 310, these 2

sections could be claimed to support all 3 of the abovementioned criminal offences to become a compoundable offence by the relationship between husband and wife.

The writer is of the opinion that the offence of bodily harm in Section 295, the offence of negligently causes bodily or mental harm in Section 390 and the use of violence not amounting to bodily and mental harm in Section 391 which currently are non-compoundable offences in all circumstances should be partly amended to be compoundable offences regarding to the relationship between husband and wife. With the reason that the spirit behind these offences is to protect people's safety of body and mental and this is truly a private concern. In any case, this suggested amendment should preserve the integrity of family institute and reduce the number of cases in trial too.